

**ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО СТРОИТЕЛСТВО, АРХИТЕКТУРА И
ГЕОДЕЗИЯ «ПРОФ. АРХ. СТЕФАН СТЕФАНОВ»**

Монтана, ул. "Панайот Хитов", тел.- факс 303 260, e-mail: pgsag_m@abv.bg

Утвърдил:
инж. Красимира Кименова,
Директор на ПГСАРГ Монтана
Заповед № РД 01-576/14.09.2017 г.

ПРОГРАМА

ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ

НА УЧИЛИЩЕ

ЗА УЧЕБНАТА 2017/2018

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал.1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование, приета на Педагогическия съвет с Протокол № РД 01-16/14.09.2017 г. и одобрена от Обществения съвет с Протокол № 3/11.09.2017 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящата програма е в съответствие с целите, залегнали в националните политики по превенция на ранното напускане на образователната система и комплекса от мерки на правителството в областта на образованието и социално – икономическото развитие.

Водещите стратегически документи при изготвяне на училищната програма на ПГСАГ „Проф. арх. Стефан Стефанов“ - Монтана за превенция на ранното напускане на образователната система са:

- Закон за предучилищното и училищното образование;
- Наредба за приобщаващото образование от 2016 г.;
- Закон за младежта;
- Стратегия за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система / 2013 – 2020 г. /;
- Национална стратегия за насърчване и повишаване на грамотността / 2014 – 2020г. /;
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието.

В стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система /2013 -2020г./, преждевременното напускане на училище е дефинирано като сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможното развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план.

Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионално развитие на младите хора в България.

Рискове:

Преждевременното напускане на училище води до нарастване на рисковете от социално изключване, застрашава сигурността и стабилността на обществото и е предпоставка за влошаване качеството на живот на сегашното и следващите поколения. Здравният статус и достъпът до услуги и ресурси, които могат да осигурят по – добър стандарт и продължителност на живота в добро здраве и благосъстояние са в пряка зависимост от получената по – висока степен на образование.

Посочените последствия са показателни за мащаба и степента на негативното влияние на преждевременното напусналите училище и техните семейства и върху цялостното социално – икономическо развитие на страната.

Причини за отпадане от училище :

Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано, а въздействат комплексно. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално, в зависимост от конкретния случай на всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от училище.

Отпадането на ученици от училище е не само социален, но и педагогически проблем. Причините за това са различни. Корените на това явление трябва да се търсят от една

страна в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда, а от друга и в педагогическата колегия.

Като резултат учениците, нямат интерес към учебния труд, имат слаби образователни резултати, допускат безпричинни отсъствия, имат лоши прояви по отношение на дисциплина и междуличностно общуване в училище, което неминуемо ги поставя в групата на застрашени от отпадане.

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

1. Икономически причини;

2. Социални причини;

- Ниски доходи, лошо качество на живот на определени социални слоеве, задължение на ученика да гледа по – малкия си брат/сестра, използване на ученика като трудов ресурс.

3. Етнокултурни причини.

- По–ниска ценност на образованието в общността, по ранното встъпване в брак и др. ;

4. Образователни причини.

- Слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище, затруднения при усвояването на учебния материал, наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др. ;

5. Институционални причини.

- Като такива могат да квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище и др.;

6. Причини свързани със здравния статус.

- Тук се включват и всички фактори на образователната среда, материалната база, човешките и финансовите ресурси, които не отговарят в пълна степен на изискванията за приобщаващо образование.

7. Психологически причини.

- Неувереност в себе си, чувство за неуспех, отчуждение от натрупания негативен училищен опит и др.

В ПГСАГ „Проф. арх. Стефан Стефанов“ – Монтана, ученици застрашени от отпадане са основно тези, които имат безпричинни отсъствия. За 9 учебни години назад във времето, училището през учебна 2015/2016 г. допусна отпадането само на 1 ученик от системата на средното образование, въпреки положените усилия.

Това се дължи на последователната политика на образователната институция подчинена на принципите за:

- **всеобхватност на дейностите** – осъществяване на дейности по превенция на тормоза и насилието, ранна диагностика, както и дейности за мотивация и преодоляване на проблемното поведение, които са израз на общата воля и на координираните усилия на всички участници в образователно-възпитателния процес;

- **индетифициране на рисковите фактори** – доклади, анализи и риск-регистър;

- взаимодействие с институции;

- работа с родителите на училищното ръководство, училищният психолог и класните ръководители.

II. ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА:

1. Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция и намаляване на рисковете от преждевременно отпадане на ученици от индентифицираните рискови групи в училище.

2. Подобряване образователните резултати на учениците и осигуряване на образователна и личностна подкрепа на всеки ученик.

Политиките и мерките, които ПГСАГ „Проф. арх. Стефан Стефанов“ – Монтана предприема за преодоляване на причините за отпадане са подчинени на националните, областни и общински стратегически мерки, като се отчита спецификата на образователната институция и нуждите от подкрепа на всеки ученик. В училището се акцентира върху силните страни на всеки млад човек, което подпомага личностното му развитие.

III. ПОЛИТИКИ И МЕРКИ В ПГСАГ „ПРОФ. АРХ. СТЕФАН СТЕФАНОВ“, ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ СЕМЕЙНИ И СОЦИАЛНИ ПРИЧИНИ:

1. Възможно е нежелание на родителите детето да ходи на училище, поради страх от социална изолация, по – ниска самооценка, невъзможност към адаптиране към образователния процес и останалите ученици.

Мерки: Мотивиране, консултиране и подпомагане чрез редица дейности за приобщаване на учениците от ромски произход.

2. Трудова миграция на родителите. Напускане на единия или двамата родители на страната поради невъзможност за издръжка на семейството и търсене на работа в чужбина. Оставане на детето на грижите на баби и дядовци, които нямат същия авторитет и изпадат в безсилие за справяне с новите модели на поведение на младите хора.

Мерки: Ежеседмични контакти от класните ръководители с родителите/настойниците на учениците, консултации с училищния психолог, сътрудничество с Отделите за закрила на детето и други институции, а при необходимост при прояви на тези деца – Детска педагогическа стая.

3. Недостатъчна образованост на родителите и липса на занижен контрол върху цялостното развитие на ученика. Изразява се в неконтролиране на часовете за излизане и прибиране за и от училище, непознаване на контактите и приятелския кръг на ученика, незаинтересованост от образователните резултати /непроверяване на ученическата книжка на ученика/, неконтролиране на самоподготовката на ученика.

Мерки: Мотивиране и приобщаване на тези ученици чрез включване в различни извънкласни форми, провеждане на срещи на родителите с ръководство, класните ръководители, училищния психолог, мотивиране, консултиране и приобщаване към училищната общност.

4. Чести конфликти между родители, negliжиране на детето, развод и др.

Мерки: Сътрудничество с „Отдела за закрила на детето” и други институции.

5. Социално слаби семейства .

Мерки: Оказване на социална помощ чрез получаване на стипендии за достъп до образование и карти за безплатен транспорт, ползване на несамостоятелното общежитие на професионалната гимназия, без заплащане на такси.

6. Преждевременно напускане на училище поради ранни бракове и раждане.

Мерки: Осигуряване на непрекъснати форми за информираност на тинейджърите за сексуалното им развитие, провеждане на обучение от РЗИ: пубертет, юношество и съзряване, осигуряване на възможност за продължаването на образованието в самостоятелна форма на обучение поради бременност.

IV. ДЕЙНОСТИ В ПГСАГ „ПРОФ. АРХ. СТЕФАН СТЕФАНОВ“ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ :

№	Дейност	Срок	Отговаря
1.	Изготвяне на база данни от класните ръководители, в чиито класове има ученици от рискови групи. Данните се предоставят в деловодството на училището под формата на доклад с описание на рисковите фактори	До 15.10. 2017 г.	Класните ръководители
2.	Осъществяване ежедневен перманентен контрол за посещаемостта на учениците в учебни часове от класните ръководители и изясняване на причините за отсъствия. При натрупване на 3 безпричинни отсъствия на ученик класният ръководител задължително информира родителите и изяснява причините за отсъствията.	постоянен	Класните ръководители
3.	Координиране на действията на класните ръководители с тези на педагогическия съветник и училищното ръководство.	постоянен	Класните ръководители
4.	Запознаване на учениците с Правилника за дейността на училището от класните ръководители още в първия учебен час.	м. 09. 2017 г.	Класните ръководители
5.	Броят на отсъствията два пъти месечно се вписват в ученическата книжка.	постоянен	Класните ръководители
6.7.	Класните ръководители ежемесечно докладват на Педагогически съвет и на директора за ученици застрашени от отпадане, причините и извършените до момента дейности.	постоянен	Класните ръководители
8.	Подпомагане на паралелковите колективи за създаване на екипност - подобряване на модела на общуване и изграждане на толеранс и доверие, провеждане на тренинги за приобщаване и работа в екип.	постоянен	Класните ръководители Педагогически съветник
9.	Подпомагане адаптирането на учениците от осми клас и девети клас, нов прием чрез провеждане на обучение по социални умения и тренинги за адаптация и екипност от педагогическия съветник	м. 10 и м. 11.2018 г.	Класните ръководители Педагогически съветник
10.	Утвърждаване на позитивна дисциплина – използване на мерки и подходи, гарантиращи изслушване на ученика, осъзнаване на причините за проблемното му поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и останалите	постоянен	Педагогически специалисти
11.	Предприемане на конкретни мерки за обща и допълнителна подкрепа	постоянен	Координатор при организиране и

			координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие
12.	Допълнителни консултации по всички учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове. Изготвяне на корективни програми с личностнозначима информация по учебните предмети за ученика	постоянен	Педагогически специалисти
13.	Предоставяне на информация на кмета на общината за констатирани нарушения с цел налагане на наказания по реда на чл. 347 от ЗПУО;	При необходимост	Директор
14.	Определяне на учители наставници и ученици наставници.	При необходимост	Директор Педагогически специалисти Ученически съвет
15.	Предложение до дирекция „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура вместо парична помощ.	При необходимост	Директор
16.	Включване на учениците в занимания по интереси, съобразно образователните им потребности и способности и в групи по проекти /осигуряване на постоянен достъп до спортната база на училището, до компютърните кабинети и училищната библиотека/.	Постоянен	Директор
17.	Карьерно ориентиране към професионално обучение.	Постоянен	Класен ръководител Педагогически съветник
18.	Осигуряване на общежитие. При доклад на класния ръководител и решение на Педагогическия съвет със заповед на директора ученикът се освобождава от такса за ползване на общежитие.	Постоянен	Класен ръководител Педагогически съвет Директор
19.	Осигуряване на еднократни стипендии.	Постоянен	Класен ръководител Педагогически съвет Директор
20.	Осигуряване на безплатен транспорт	Постоянен	Класен ръководител Комисия по стипендиите Директор
21.	Индивидуална работа на педагогически съветник с ученици с над 10 отсъствия по неуважителни причини.	Постоянен	Класен ръководител Педагогически съветник
22.	Провеждане на алтернативни родителски срещи /мобилни, изнесени, на адрес/ с родителите на изоставачите ученици и учениците в риск от отпадане.	При необходимост	Класен ръководител Педагогически съветник
23.	Организиране на „Училище за родители“ по проблемите на отговорността за възпитанието и образованието на децата и учениците.	Сформиране до м. 11.2017 г.	Класни ръководители Педагогически

		Дейност по плана.	съветник Директор
24.	Сформиране на Училищната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните /УКБППМН/	По плана за дейността на комисията	ЗДУПД
25.	Взаимодействие с екипите за обхват на територията на област Монтана във връзка със задържане на ученици в образователната система	Постоянен	Класни ръководител Педагогически съветник Директор

V. НАБЛЮДЕНИЕ, АНАЛИЗ И ОТЧИТАНЕ

Изпълнението на програмата подлежи на мониторинг два пъти в учебната година. Резултатите се отчитат с доклад пред Педагогическия съвет, след I-вия учебен срок и в края на учебната година.

Редът за изменение на програмата е по реда на нейното приемане и утвърждаване.